

Världens mest demokratiska företag?

Semco Corporation i Brasilien är ett av världens mest originella företag. Huvudägaren Ricardo Semler, som tog över företaget från sin far som 20-åring i början av 80-talet, har drivit det i demokratisk och självstyrande riktning längre än vad vi i Sverige och Europa ens förmår prata om. Semler har just kommit ut med en ny bok om företaget: *The Seven-Day Weekend*.

Semco sysslar med verkstadsindustri, fastighetsdrift, miljövård och IT. Sedan 1995 har företaget ytterligare tiofaldigat sina anställda och femdubblat sin omsättning till nu 3000 anställda och nära 1,5 miljard kronor i omsättning. Det är ett populärt företag att arbeta för, personalomsättningen är låg. Det är sällsynt med avskedanden. Semco har också goda och långa relationer med sina kunder.

Företaget utgår ifrån att medarbetarna är ansvarsfulla vuxna och klarar av att sköta sina jobb tillsammans med andra. Därför har Semco ingen organisationsplan, ingen verksamhetsplan, ingen fast VD, ingen personalavdelning, inga regler, ingen policy, inga befattningsbeskrivningar, ingen kontrollerar kostnadskonton och övervakning av anställda är sällsynt.

Vad Semco däremot har är demokrati: De som är intresserade av en viktig fråga samlas, diskuterar och röstar om det med en man, en röst. I demokratisk tradition är all information tillgänglig för alla. Den ekonomiska presentation är skapad i samarbete med facket så att den ska vara lätt att förstå för alla medarbetare. Facket

utbildar medarbetarna i att kunna läsa de ekonomiska rapporterna. Lönebildningen är i praktiken självreglerande. Alla vet vad alla tjänar och hur det går för företaget.

Semco har också en sofistikerad vinstdelning vilket ger ett egenintresse hos medarbetarna som företaget uppmuntrar.

Alla chefer utvärderas anonymt två gånger om året av medarbetarna. En chef som inte tar till sig av kritiken, särskilt i svåra tider, kan inte stanna på sin tjänst, däremot kan de stanna på företaget. Tålamodet med misslyckanden är stort och Semco uppmuntrar sina anställda att hitta sin kallelse – sin passion och styrka.

Respekten för individens integritet är stark. I sann demokratisk anda uppmuntras aktivt avvikare och oliktankande – det gör oss mer kreativa, säger Semler.

Visst har jag den teoretiska möjligheten som huvudägare att ge order med hela handen, fortsätter Semler. Men det skulle omedelbart radera allt jag byggt upp under 20 år. Det är det helt enkelt inte värt, menar Semler.

Företaget Semco är så välutvecklat i självstyrande demokratisk riktning att det får de flesta svenska, europeiska och nordamerikanska företag och organisationer att likna relikter från sovjet-eran.

Boken innehåller mycket mer för den som kan tänka sig att läsa engelska.

Lycka till! Jonas Himmelstrand

Mer information om boken och länkar till tidigare artiklar finns på: www.strategier.se/482.html

Framgångsrikt ledarskap

Skicka många tackkort.
Skriv tackkort som visar
din uppskattning för allt
– litet som stort – som
fungerar på din arbetsplats.

Foto: Michael Steinberg

En Bra Bok

läst av Jonas Himmelstrand

Välfärdens ohälsa

Att äta för att må bra är väl inte svårare än att äta lagad mat, frukt och grönsaker samt att försöka undvika fett, eller hur?

Nej, enligt zoologen Lars Wilsson så äter vi inte idag mat vi är anpassade för. Hans bok *Välfärdens ohälsa* handlar om hur vi kan äta hälsosammare med en helt annan meny. Wilsson utgår från arkeologisk forskning på stenåldersmänniskor, antropologisk forskning på ursprungsbefolkningar och modern medicinsk forskning.

Enligt Wilsson så levde människor länge på äldre stenåldern. De som klarade sig från olycksfall och infektioner kunde bli upp till 100 år gamla med helt friska tänder och blodkärl! Våra välfärdssjukdomar som högt blodtryck, hjärtinfarkt, diabetes och fetma existerade inte. Trots att det ibland fanns ett överflöd av föda.

Välfärdssjukdomarna, eller det metabola syndromet som Wilsson kallar det, började sedan människan började odla spannmål för ca 10 000 år sedan. Sedan har de accelererat de senaste 200 åren med potatisen och raffinerade livsmedel som socker, vitt mjöl och polerat ris.

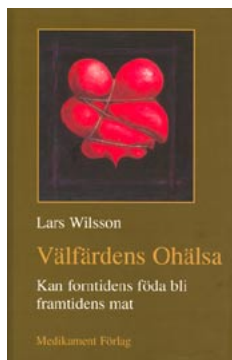
Glöm matpyramiden eller tallriksmodellen, säger Wilsson. Framförallt bör vi minska på, eller helt undvika, s.k. snabba kolhydrater som finns i socker, vitt bröd och vitt ris men även i majs och potatis. Enligt Wilsson är det de snabba kolhydraterna – inte fett – som gör oss feta.

Det är en smula omvälvande att läsa Wilssons bok. Exemplet och de vetenskapliga referenserna gör den trovärdig. De antropologiska skildringarna är spännande att läsa. Du kommer inte att se på en svensk middagstallrik på samma sätt efter att ha läst *Välfärdens ohälsa*.

Lars Wilsson, *Välfärdens ohälsa*. Medikament Förlag 2002. ISBN 91-974342-1-3. 216 sidor. Pris: 200,- plus moms. Porto plus 25,- i expeditiionsavgift tillkommer.

Boken kan beställas genom LäroMedia Bokhandel, Box 6073, 700 06 Örebro. Telefon: 019-32 30 60. Fax: 019-32 38 66.

Fler boktips finns på: www.strategier.se/482.html

Nära ledarskap

Jag är en mycket stark föreläsare för ett nära ledarskap. Nära ledarskap för mig innebär att ledaren har ansvar för max 15-20 personer, är minst 80% av sin tid på plats och tillgänglig för sin personal. Jag är medveten om att verkligheten i många fall ser annorlunda ut. En chef kan ha 40-60 personer att ha ansvar för. Det är många människor att ta hänsyn till, ha utvecklingssamtal med, ha lönesamtal med och en nära relation till.

Den yngre generationen vill oftare ha personlig respons och feedback på sitt agerande. De vill ha en "nära" chef.

Vad gör du om du tror på ett nära ledarskap men de yttre omständigheterna (läs: systemet, organisationen, din chef/hans eller hennes chef, det pressande ekonomiska läget m.m) gör det svårt?

Här följer några tips:

- Klargör dina viktigaste ledarskapsprinciper. Är ett nära ledarskap viktigt för dig? Det är svårt att agera fullt ut om du är osäker på de principer du vill följa. Skriv ner viktiga principer och skriv din egen definition på nära ledarskap.
- Tala om för din chef hur du helst vill agera som chef, vad du tror på som chef och vad du menar med ett nära ledarskap. Dina förutsättningar kanske inte ändras omedelbart, men om du inte talar om vilka principer du helst vill följa, blir det ännu svårare.
- Skaffa fakta. Det finns gott om tidsningsartiklar m m som berättar hur viktig chefen är för att minimera personalens frånvaro, sjukskrivningar, och främja trivsel, resultat och ekonomi. Samla relevanta fakta som du kan använda i din argumentation för din ledarstil.
- Avböj deltagande i kommittéer, arbetsgrupper och annat som tar tid från det viktigaste – din personal. Allt går inte att undvika, men var värderingsstark. Annars upptäcker du snart att du aldrig är på plats – där du egentligen ska vara.
- Förstå symbolers värde – tackkort, blommor, uppmuntrande ord, din egen närvaro vid fiket, osv.

Men framförallt – förstå att ditt sätt att agera som ledare har stora konsekvenser.

Lycka till!

John Steinberg

strategier

för
att lära
och växa

Prenumerera på fortbildningsbrevet *Strategier för att Lära & Växa* – effektiv och inspirerande fortbildning för hela personalen!

Inspirerande och effektivt

Strategier är kort, kärnfullt och inspirerande och blir därmed läst. Det tar bara några minuter att läsa vårt positiva och inspirerande A4-blad med en huvudartikel, en recension, ett tips och en tankeväckande bild med bildtext.

Regelbunden fortbildning varannan vecka

Att lära och växa, både i yrket och som människa, har blivit allt viktigare i dagens arbetsliv. Vi skriver praktiska och entusiastiska artiklar om lärande, teamarbete, ledarskap, personlig utveckling, pedagogik och samhällstrender.

Erfarna utbildare och skribenter

Strategier skrivs av Jonas Himmelstrand och John Steinberg. Bägge har erfarenhet som utbildare inom näringslivet och offentlig förvaltning sedan mer än 20 år tillbaka. *Strategier* har kommit ut i snart 500 nr sedan 1985.

Med kopieringsrätten nås *hela* personalen

Vår unika kopieringsrätt underlättar för dig att kontinuerligt uppmuntra, påminna och inspirera hela personalen att lära och växa. Du kan få *Strategier* antingen på papper för kopiering eller digitalt för spridning via ett intranät.

Läs mer på vår hemsida: www.strategier.se

Prenumerera idag och få – förutom prenumeration – vår serie vykort med illustrerade aforismer.

- RING: 018-101450
- FAXA: 018-101422
- POSTA: *Strategier*, Box 1837, 751 48 Uppsala
- MAILA: info@strategier.se
- ONLINE: www.strategier.se

Strategiers syfte är att inspirera och fortbilda hela personalen att lära och växa individuellt, i teamet och i organisationen.

Vad tycker du är bäst med *Strategier*?

*"Framsidan – den känns
aktuell och levande.*

*Formen – snabb och
överskådlig.*

*Regelbundenheten = Var
14:e dag uppdatering av
gamla frågor i ny form."*

Rigmor Ödman,
Personalkontoret,
Jönköpings kommun

Vår produkt, *Strategier*, i sin ursprungliga pappersutgåva, 22 nr för endast 1450 kr per år med vår unika kopieringsrätt.

Strategier finns också som digital pdf-fil, 22 nr för endast 2450 kr per år med spridningsrätt för upp till 50 datorer.

Strategier skrivs av två välkända och erfarna utbildare och positiva entusiaster: Jonas Himmelstrand och John Steinberg.

Prenumerera på *Strategier* idag – skicka in talongen!

Vi vill prenumerera på *Strategier*-på-papper ett år framåt och få 22 nr för 1 450 kr plus 6% moms inkl. porto, samlingspärm och kopieringsrätt på mottagaradressen.

Vi vill prenumerera på *Strategier* Digitalt, ett år framåt, 22 nr för 2 450 kr plus 25% moms med licens för max 50 datorer. Kontakta oss för pris för fler datorer.

Namn: Befattning:.....

Företag:

Adress: Postadress:

Telefon: Fax:

E-post:

dpn

Frankeras ej
Strategier
betalar
portot

Strategier
Svarspost
Kundnummer 700322800
SE-758 53 UPPSALA
Sverige